TÁJÉKOZTATÓ
a nyomástartó berendezés kezelője
a nyomástartó berendezés vizsgálója

képesítő képzések (hatósági jellegű képzések) vizsgakövetelményeiről, valamint a képzési bizonyítványok tartalmáról, a jóváhagyásra benyújtandó vizsgaszabályzat tartalmáról és a hatósági eljárásról

Budapest Főváros Kormányhivatalának egyes ipari és kereskedelmi ügyekben eljáró hatóságként történő kijelöléséről, valamint a területi mérésügyi és műszaki biztonsági hatóságokról szóló 365/2016. (XI. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kormr.) 13. § (3) bekezdés k) pontja a műszaki biztonsági szempontból jelentős nyomástartó berendezés kezelője és nyomástartó berendezés vizsgálója ipari szakképesítések megszerzéséhez szükséges vizsgakötelezettség teljesítéséhez igénybe vehető hatósági jellegű képzés programjának jóváhagyásával és a képzési tevékenység felügyeletével, továbbá a Kormr. 13. § (3) bekezdés h) pontja a nyomástartó berendezés kezelője és nyomástartó berendezés vizsgálója felkészítő tanfolyam és továbbképzés képzési programjának jóváhagyásával Budapest Főváros Kormányhivatalát (a továbbiakban: Hatóság) jelöli ki.

A nyomástartó berendezések, rendszerek és létesítmények műszaki-biztonsági hatósági felügyeletéről szóló 213/2019. (VIII. 27.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kr.) 37. § (2) bekezdésének megfelelően a Hatóság a nyomástartó berendezések, a töltő berendezések, a kisteljesítményű sűrített gáztöltő berendezések műszaki-biztonsági hatósági felügyeletéről és az autógáz tartályok időszakos ellenőrzéséről szóló 2/2016. (I. 5.) NGM rendelet (a továbbiakban: NGMr.) 34. §-a és 3. melléklete szerinti alapkövetelmények alapján jelen dokumentumban a következők szerint határozza meg a Kr. 35. § szerinti műszaki biztonság szempontjából jelentős nyomástartó berendezés kezelője és nyomástartó berendezés vizsgálója munkakörök betöltéséhez az egyes szakterületeknek megfelelő részletes vizsgakövetelményeket, valamint a képzési bizonyítványok tartalmát.

Az vizsgaszervező vizsgaszabályzatának az NGMr. 3. mellékletében meghatározott szakmai alapkövetelményekkel összhangban tartalmaznia kell

1) a vizsga megnevezését és célját,

2) a szakképesítés munkaterületét és a képzés során megszerezhető kompetenciát,

3) a vizsgán való részvétel feltételeit,

4) a tervezett vizsgáztatási időt,

5) a vizsga formájának meghatározását,

6) a vizsga egységeit, azok célja, tartalmát, terjedelmét és a tananyagegységekhez rendelt elméleti és gyakorlati képzési óraszámokat,

7) a vizsgán résztvevők maximális létszámát,

8) a vizsgán résztvevők teljesítményét értékelő rendszernek a leírását,

9) a vizsga teljesítéséről szóló képzési bizonyítvány kiadásának feltételeit,

10) a vizsga végrehajtásához szükséges személyi és tárgyi feltételeket, valamint

11) a vizsgához kapcsolódó egyéb speciális feltételek és ezek biztosításának módját.

A jelen dokumentumban meghatározott részletes vizsgakövetelmények (és bizonyítvány minta) a képesítő képzések vizsgái megtartásában közreműködő szervezeteknek a Kr. 39. § (2) bekezdés szerint a Hatósághoz a képzési területre a képzéseket lezáró vizsgák megtartásában való közreműködéshez benyújtott engedélyezési kérelméhez mellékelt vizsgaszabályzat elkészítésének az alapját képezik (Kr. 38. § (2) bekezdés).

1. A vizsga megnevezése és célja

1.1. A nyomástartó berendezés kezelője és nyomástartó berendezés vizsgálója szakterületeknek megfelelő képesítő képzést követő vizsga célja, hogy a hatósági jellegű képesítő képzést teljesítő szakember – korábbi szakmai tapasztalatára és kompetenciáira is alapozva – a vizsgán írásban, gyakorlatban és szóban is beszámoljon a szakterülete szerinti munkakör betöltéséhez szükséges munkaterületéhez tartozó legjellemzőbb feladatkörök betöltéséhez szükséges korszerű szakmai ismeretanyag elsajátításáról.

1.2. A vizsgázóknak a vizsgán a képesítő képzés során elsajátított, a munkakörben elvégzendő feladatok ellátásához szükséges kompetenciák (alkalmazott szakmai ismeretek, szakmai készségek, képességek, személyes, társas és módszerkompetenciák) képességének kialakításáról kell számot adniuk.

1.3. A képesítő képzésen érdemben lehetőséget kell adni a vizsgázóknak a munkaterületre vonatkozó hatályos jogszabályi és érvényes műszaki szabvány követelmények, feltételek megismerésére és megértésére.

2. A szakképesítés munkaterülete és a képzés során megszerezhető kompetenciák

2.1. A nyomástartó berendezés vizsgálója munkaterületén elvégzi a Kr. hatálya alá tartozó nyomástartó edények, rendszerek, létesítmények

a) ellenőrzési tervnek megfelelő üzemeltetési, szerkezeti és szilárdsági ellenőrzését (időszakos helyszíni ellenőrzését), soron kívüli ellenőrzését, tömörségi nyomáspróbáját és tömörség ellenőrzését, a tervező által előírt egyéb vagy helyettesítő vizsgálatokat, valamint az átalakítás során a beavatkozás utáni állapot megítéléséhez szükséges vizsgálatokat,

b) csővezetékei, szerelvényei, tartozékai állapotának, illetve működőképességének ellenőrzését,

c) a meg nem engedhető túlnyomás elleni védelem meglétének, alkalmasságának számítással történő ellenőrzését, az illetéktelen beavatkozás elleni védelem megfelelőségének vizsgálatát,

d) vizsgálati módszereinek, technológiáinak meghatározását, jóváhagyását,

e) vizsgálati eredményeinek rendszerezését, értékelését és dokumentálását, jegyzőkönyv vezetését.

2.2. A nyomástartó berendezés kezelője elvégzi a Kr. hatálya alá tartozó nyomástartó berendezések folyamatos üzemeltetését és biztosítja a működés és az üzemi folyamatok feltételeit.

2.2.1. A nyomástartó berendezés kezelője szakképesítéssel rendelkező képes:

a) előkészíteni a technológiai előírások szerinti gyártási munkafolyamatot,

b) beállítani, beállíttatni a technológiai utasításban előírt paramétereket, kezelni a számítógépes programokat,

c) a technológiai előírás szerint a termelésben tevékenyen részt venni,

d) a technológiai előírások szerint szállítani és tárolni a felhasznált és legyártott anyagokat, félkész- és késztermékeket,

e) vészhelyzetben intézkedni a felügyelete alá tartozó termelő rendszer vagy gépek biztonságos leállításáról, és a szükséges intézkedések megtételéről,

f) dokumentálni és ellenőrizni a berendezések biztonságos működését.

2.2.2. A nyomástartó berendezés kezelője képesítő képzés során fejlesztendő kompetenciák

a) alapkompetenciák: kiemeli a lényeget, visszaadja az olvasottakat, megérti az olvasottakat, szöveget leír, felismeri az alapvető összefüggéseket, használja a négy számtani alapműveletet, számológépet használ, mértékegységeket átvált, a hibás eredményt felismeri, az eredmény nagyságrendjét megbecsüli.

b) info-kommunikációs kompetenciák: megérti a kapott információkat, kérdéseket tesz fel, válaszokat ad, megfogalmazza a véleményét, megérti mások kommunikációját, figyelembe veszi mások véleményét.

c) szakmai kompetenciák: egyszerű szöveges vázlatot készít, egyszerű rajzvázlatot készít, alapvető rajzeszközöket használ, méréseket végez, felismeri a sík és térbeli alakzatokat, színjelzéseket értelmez, rajzot értelmez.

d) döntési felelősség kialakulása,

e) problémamegoldó-képesség fejlesztése,

f) csapatmunkában való részvétel,

g) kommunikációs készség fejlesztése,

h) határozottság fejlesztése,

i) műszaki szemlélet fokozódása,

j) gazdaságossági szemlélet kialakulása.

3. A vizsgán való részvétel feltételei

3.1. A vizsgán való részvétel feltétele, hogy a vizsgázó a képzés szervező által a vizsgaszervezőnek előzetesen megküldött vizsgán résztvevők névsorában szerepeljen. A képesítő képzés tanóráin a részvétel kötelező, a teljes óraszám 20 %-ánál magasabb arányú hiányzás esetén a képesítő képzésre felvett résztvevő nem bocsátható vizsgára, a képzést meg kell ismételnie.

3.2. A képesítő képzésre jelentkezők felvételi és egyben a sikeres vizsgát követő képzési bizonyítvány kiállításának a követelménye a nyomástartó berendezés kezelője esetén a következő.

3.2.1. A jelentkezők alsó korhatára: betöltött 18. életév.

3.2.2. Egészségügyi alkalmasságával kapcsolatban a résztvevő vagy munkáltatója írásban nyilatkozik arról, hogy jogszabályban megfogalmazott, illetve a munkakör betöltéséhez szükséges speciális alkalmassági igazolásokkal rendelkezik.

3.2.3. Legalább alapfokú iskolai végzettség; szakirányú szakmai képzettség; legalább 3 hónapos igazolt szakmai tapasztalat nyomástartó berendezést kezelő szakember mellett. (Példák szakirányú szakmai képzettségre: hegesztő, lakatos, forgácsoló, műszerész, villanyszerelő; speciális képzettségek, pl. tűzoltó.).

3.3. A képesítő képzésre jelentkezők felvételi és egyben a sikeres vizsgát követő képzési bizonyítvány kiállításának a követelménye a nyomástartó berendezés vizsgálója esetén a következő.

3.3.1. A jelentkezők alsó korhatára: betöltött 25. életév.

3.3.2. Egészségügyi alkalmasságával kapcsolatban a résztvevő vagy munkáltatója írásban nyilatkozik arról, hogy jogszabályban megfogalmazott, illetve a munkakör betöltéséhez szükséges speciális alkalmassági igazolásokkal rendelkezik.

3.3.3. A jelentkezők felvételi és a képzési bizonyítvány kiadásának speciális feltételei

Szakirányú felsőfokú műszaki végzettség és megfelelő szakmai tapasztalat, mégpedig,

a) okleveles gépészmérnök (5 éves képzésben, vagy MSc fokozat); gépészmérnök (3-4 éves főiskolai végzettség vagy BSc fokozat);

b) legalább 3 éves szakirányú műszaki szakmai tapasztalat; ezen belül legalább 1 éves, nyomástartó berendezés vizsgáló mellett megszerzett szakmai tapasztalat.

3.4. A képesítő képzésen résztvevők szakképesítése meglétének az ellenőrzése és az előírt adatok hiánytalanságának ellenőrzése – a tanulmányi szabályzatában tovább részletezett módon – a képzés szervezőjének a feladata.

3.5. A vizsgán való részvétel feltétele, hogy a vizsgázó adatai a képesítő képzést szervező által a vizsgaszervezőnek megküldött vizsgán résztvevők névsorában szerepeljen.

3.6. A vizsgázó a vizsgaidőpontban és helyszínen személyesen jelenik meg a vizsgán. A vizsgázó a vizsgán bemutatja a személyazonosításához szükséges okmányát, amelyet a vizsgaszervező összehasonlít a képesítő képzés szervezője által a vizsgaszervezőnek korábban megküldött vizsgán résztvevők névsorával. Vizsgára csak a névsorban szereplő, így ellenőrzött személy bocsátható.

4. A tervezett vizsgáztatási idő

4.1. A vizsgára szánt időket a szakmai követelmények és azok változásának figyelembevételével úgy kell meghatározni, hogy a szakmai ismereteket és a képesítő képzés időtartamát a képzés céljához igazodva, arányos megoszlásban foglalja magában.

4.2. Szóbeli vizsga: felkészülési idő: 10 perc / vizsgázó;
vizsga: 10 perc / vizsgázó

4.3. Írásbeli vizsga: legalább 25 perc

5. A vizsga formájának meghatározása

5.1. A vizsga kizárólag a vizsga jegyzőkönyvvel igazoltan, jelenléti vizsga keretében végezhető (csoportos jelenléti írásbeli, egyéni munka keretében végzett gyakorlati és egyéni beszámolással történő szóbeli vizsga).

6. A vizsga egységei, azok célja, tartalma, terjedelme és a tananyagegységekhez rendelt elméleti és gyakorlati képzési óraszámok[1]

A szóbeli és az írásbeli vizsga témakörei, a vizsgakérdések a képesítő képzés témaköreit tükrözik. A képző szervezet képzési témakörei ajánlott minimális óraszámai (a szakmai indokoltság esetén a képző szervezet képzési programjában rögzített óraszámok arányai megfelelően módosulhatnak):

6.1. A nyomástartó berendezés kezelője esetén

6.1.1. Elméleti képzés (legalább 56 óra)

Az elméleti képzés fő témakörök minimális óraszámai az alábbiak. A fő témaköröket a képesítő képzés szervezőjének tanóránkénti bontásban kell részleteznie.

Jel	Témakör	Óra
1	A nyomástartó rendszerekkel kapcsolatos jogi szabályozás	8

[1] Az egyes azonos megnevezésű szakképesítésekkel betölthető munkakörök ágazattól függően eltéréseket mutatnak, ezért a vizsgakérdések között is lehetnek eltérések. A vizsga szakmai tartalmát, ahogy a vizsga, illetve a vizsgarészek típusát is alapvetően a képzési program határozza meg. A képzés és a vizsga a képzési program keretein belül figyelembe veheti a munkáltatók ágazati/szakmai adottságait is. A vizsgakérdésekre a képző szervezet tehet javaslatot, amelyet a vizsgaszervezőnek nyújt be.

Jel	Témakör	Óra
2	A nyomástartó rendszerekben lejátszódó főbb technológiai folyamatok	4
3	A technológiákhoz kapcsolódó vegyipari berendezések és paramétereik	8
4	A nyomástartó rendszerek leggyakoribb meghibásodásainak, károsodásainak elemzése	8
5	A vegyipari folyamatok műszerezése	4
6	A nyomástartó berendezések védelmi rendszerei	4
7	A korrózió fajtái, korróziós károsodások, védekezés a korrózió ellen	4
8	Karbantartási, javítási módszerek	4
9	Személyi munkavédelmi eszközök és magatartási szabályok az üzemi területen	4
10	Nyomástartó berendezések vizsgálati módszerei	6
11	Karbantartási stratégiák, kockázatelemzés	2

6.1..2. Gyakorlati képzés (legalább 24 óra):

6.1..2.1. Rutin kezelési műveletek elsajátítása, gyakorlása (legalább 16 óra).

6.1..2.2. Rutin hibajavítási műveletek gyakorlása (legalább 8 óra).

6.2. A nyomástartó berendezés vizsgálója esetén

6.2.1. Elméleti képzés (legalább 56 óra)

Az elméleti képzés fő témakörei és minimális óraszámai az alábbiak. A fő témaköröket a képesítő képzés szervezőjének tanóránkénti bontásban kell részleteznie.

Jel	Témakör	Óra
1	Nyomás alatti berendezések veszélyessége	2
2	Nyomástartó rendszerekben lezajló technológiai folyamatok sajátosságai	4
3	Nyomástartó rendszerek biztonságos működésének hazai és nemzetközi jogi szabályozási rendszere	8
4	Nyomástartó berendezés típusok és szerkezetek (vegyipari, energetikai és egyéb nyomástartó berendezések, kazánok, stb.)	6
5	Nyomástartó berendezések szilárdsági számítása, szerkezeti anyagai, szabványok	8
6	Nyomástartó berendezések gyártási előírásai és gyártásközi vizsgálatuk	4
7	Vizsgáló szakemberek munka- és tűzvédelmi ismeretei	4

8	Nyomástartó berendezések gyakori károsodásai	4
9	Nyomástartó berendezések időszakos vizsgálatai, roncsolás mentes vizsgálatok, szilárdsági próbák, komplex biztonságtechnikai elemzések, vizsgálati tervek, kiértékelésük	16

6.2.2 Gyakorlati képzés (legalább 24 óra):

6.2.2.1. Időszakos helyszíni vizsgálat.

6.2.2.2. Anyagvizsgálati és műszaki diagnosztikai gyakorlat vizsgálóhelyen, laboratóriumban.

6.2.2.3. Hatósági eljárásokkal kapcsolatos gyakorlat.

7. A vizsgán résztvevők maximális létszáma

7.1. Az azonos helyszínen és napon vizsgázók számát úgy kell meghatározni, hogy az írásbeli és szóbeli vizsga lebonyolításához minden vizsgázónak a szükséges időtartam a rendelkezésére álljon.

8. A vizsgán résztvevők teljesítményét értékelő rendszernek a leírása

8.1. A vizsgára legkorábban a képesítő képzés befejezését követően kerülhet sor.

8.2 A képesítő képzés szervezője dönt a képzésre való felvétel és a vizsgára bocsáthatóság feltételiről.

8.3. A vizsgát háromfős vizsgabizottság bírálja el. A vizsgabizottságot elnök vezeti. A vizsgabizottság elnökét a vizsgaszervező delegálja. Az elnök kivételével további két vizsgabizottsági tag kijelölését a képzés szervezője és a vizsgaszervező közötti megállapodás (szerződés) értelmében a képzés szervezője is delegálhatja. [2]

8.3.1. A vizsgát csak a vizsgabizottság elnökének a jelenlétében lehet megkezdeni.

8.3.2. Vizsgáztató az lehet, aki szakirányú felsőfokú végzettséggel és a képzés célja szerinti szakterületen legalább 5 év gyakorlattal rendelkezik (Kr. 38. § (3) bekezdés). Az oktató szintén lehet a vizsgabizottság egyik tagja, amennyiben megfelel a vizsgáztatókra vonatkozó követelményeknek. A vizsgabizottság harmadik tagja bárki lehet (pl. a vizsga jegyzője).

8.3.3. A vizsga során a vizsgabizottságot további, a vizsgáztatókra vonatkozó követelményeknek megfelelő vizsgáztató(k) (írásbeli vizsga értékelői, szóbeli vizsga kérdező tanárai) és további írásbeli vizsga felügyelő(k) is segíthetik, akiket a képesítő képzés szervezője is megbízhat.

[2] A képzés szervező és a vizsgaszervező a képzéssel és vizsgáztatással kapcsolatos eljárásaik kapcsán és szakmai ügyekben egymás tájékoztatására, szakmai kérdésekben egyeztetésre, együttműködésre kötelesek.

A képesítő képzés szervezője és a vizsgaszervező egymással együttműködve alakítják ki az oktatási követelményekhez igazodó vizsgakövetelményeket, illetve a vizsgakövetelményekhez igazodó oktatási követelményeket.

Az együttműködés során, a képzés szervezője gondoskodik a vizsgaszervező által megszabott vizsgakövetelményekhez igazodó oktatás előkészítéséről, és a vizsgaszervező is gondoskodik a képzés szervezője által megszabott oktatáshoz igazodó vizsgakövetelmények előkészítéséről.

A Hatóság javasolja a vizsgaszervező és a képzést szervező feleknek a közöttük felmerülő általuk lényegesnek ítélt minden kérdés tekintetében az akaratuk kölcsönös és egybehangzó kifejezése érdekében előzetesen írásos szerződéses megállapodás megkötését.

8.3.4. A vizsgabizottság munkáját vizsgajegyző segítheti. Ekkor a vizsga jegyzője látja el a szakmai vizsga előkészítésével és lefolytatásával kapcsolatos jegyzőkönyvvezetői feladatokat, biztosítja a vizsga megtartásához szükséges (a vizsga módszertani útmutatójában tovább részletezett) dokumentumok előkészítését.

8.3.5. A vizsgabizottsági tagok feladata a vizsgázók tájékoztatása, a vizsgakérdések kiadása, a szóbeli és írásbeli vizsgafeladatok értékelésének a jóváhagyása, a vizsga során keletkezett dokumentumok aláírásukkal történő hitelesítése, a vizsgát érintő döntések meghozatala. Az adminisztrációs feladatok ellátását szolgáló számítógépen nyomtatási lehetőséget kell biztosítani.

8.3.6. A vizsgabizottság elnöke

a) felügyeli és irányítja a vizsga jogszerű és szakszerű megtartását,
b) ellenőrzi a vizsga előkészítését, a szükséges szakmai, tárgyi és személyi feltételeket, a megfelelő vizsga-körülmények meglétét,
c) vezeti a vizsgabizottság munkáját, részt vehet az írásbeli és a szóbeli vizsgák értékelésében, tájékoztatja a vizsgázókat az őket érintő döntésekről, valamint
d) jóváhagyja és aláírásával hitelesíti a vizsgajegyzőkönyvet és aláírja a képzési bizonyítványokat.

8.3.7. A vizsgabizottság elnöke a személyi és tárgyi feltételek meglétének ellenőrzését követően a vizsga megkezdése előtt dönt a vizsga - módszertani útmutatóban rögzített - lebonyolítási rendjének az elfogadásáról.

8.3.8. A vizsgabizottság a vizsga megkezdése előtt ellenőrzi a vizsga helyszínének a megfelelőségét, a vizsgán megjelentek vizsgázók megfelelőségét, és a megállapításait a vizsgajegyzőkönyvben szerepelteti.

8.4. Amennyiben a vizsgabizottság úgy ítéli meg, hogy a vizsga helyszínén a feltételek nem felelnek meg dönthet úgy, hogy a vizsgát nem lehet megkezdeni, amennyiben erről a vizsga megkezdése után dönt a megkezdett vizsgát felfüggesztheti. felfüggesztheti. [3]

8.5. A vizsga gyakorlati, írásbeli és szóbeli részből áll.

8.6. A vizsga részei és dokumentumai

8.6.1. A nyomástartó berendezés kezelője vizsga esetén.

8.6.1.1. Gyakorlati vizsga célja annak megállapítása, hogy a jelölt rendelkezik-e a szakmai gyakorlatának igazolásában, illetve a képesítő képzés során megszerzett ismeretekkel. A gyakorlati vizsgatevékenység összekapcsolható a szóbeli, illetve az írásbeli vizsgatevékenységgel.

8.6.1.2. Írásbeli vizsgatevékenység az adott szakképesítésre vonatkozó, a vizsgaszervező által előkészített, a képesítő képzés szervezővel egyeztetett teszt feladatlap kitöltése. Az írásbeli feladatlap előzetesen nem ismertethető meg a résztvevőkkel.

8.6.1.2.1 Az írásbeli vizsgát vizsgáztató értékeli. Az értékelés során az írásbeli vizsga eredményét az osztályozói ívre és a vizsgalapra feljegyzett osztályzattal (1-től 5-ig) kell minősíteni. A vizsgázók a kijavított írásbeli vizsgát megtekinthetik és észrevétellel élhetnek. A javított írásbeli feladatokat a vizsgabizottság döntésére az elnök jóváhagyólag aláírja.

8.6.1.3. Szóbeli vizsgatevékenység: Válaszadás a szakmai feladatok témaköréhez kapcsolódó tételsorokból húzott szóbeli vizsgakérdésre.

[3] A vizsgaszervező vizsgaszabályzata és a képesítő képzést szervező tanulmányi szabályzata és jóváhagyott képzési programja vita esetén nem helyettesíti a felek között megkötött szerződéses megállapodás meglétét.

8.6.1.3.1. A szóbeli vizsga a tanfolyami oktató által összeállított a vizsgaszervezővel egyeztetett legalább 15 kérdésből álló kérdéssor.

8.6.1.3.2. A szóbeli vizsgát a kérdező tanár értékeli. A vizsgázó a szóbeli vizsgán a kérdező tanár értékeléséhez észrevételt tehet. A szóbeli értékelés osztályozó ívét a vizsgabizottság döntésére az elnök jóváhagyólag aláírja.

8.6.2. A nyomástartó berendezés vizsgálója vizsga esetén.

8.6.2.1. Gyakorlati vizsga célja annak megállapítása, hogy a jelölt rendelkezik-e a szakmai gyakorlatának igazolásában, illetve a tanfolyami képzés során megszerzett ismeretekkel. A gyakorlati vizsgatevékenység összekapcsolható a szóbeli, illetve az írásbeli vizsgatevékenységgel. A gyakorlati vizsgához felhasználható eszközök:
- mintadarabok,
- fotók,
- video- vagy filmrészlet,
- esettanulmány.

8.6.2.2. Írásbeli vizsgatevékenység egy előre elkészített esettanulmány benyújtása és a vizsga alkalmával történő értékelése. Az esettanulmányokat a képesítő képző szervezet 8 (nyolc) nappal a vizsga előtt elektronikus formában, a vizsga napján pedig nyomtatott formában a vizsgaszervező részére átadja.

8.6.2.2.1. Az írásbeli vizsgát vizsgáztató értékeli. Az értékelés során az írásbeli vizsga eredményét az osztályozói ívre és a vizsgalapra feljegyzett osztályzattal (1-től 5-ig) kell minősíteni. A vizsgázók a kijavított írásbeli vizsgát megtekinthetik és észrevétellel élhetnek. A javított írásbeli feladatlapokat a vizsgabizottság döntésére az elnök jóváhagyólag aláírja.

8.6.2.3. Szóbeli vizsgatevékenység válaszadás a tematikához kapcsolódó tételsorokból húzott szóbeli vizsgakérdésre. A szóbeli vizsga a tanfolyami oktató által összeállított a vizsgaszervezővel egyeztetett legalább 15 kérdésből álló kérdéssor.

8.6.2.3.2. A szóbeli vizsgát a kérdező tanár értékeli. A vizsgázó a szóbeli vizsgán a kérdező tanár értékeléséhez észrevételt tehet. A szóbeli értékelés osztályozó ívét a vizsgabizottság döntésére az elnök jóváhagyólag aláírja.

8.7. Az írásbeli és a szóbeli vizsgán is törekedni kell arra, hogy a vizsgázó önállóan adjon számot a kérdésekkel kapcsolatos tudásáról. A szóbeli vizsgán a vizsgáztatók rávezető kérdésekkel segíthetik a vizsgázó folyamatos előadását.

8.8. A szóbeli vizsga nyilvános, így azt - a vizsgára várakozók kivételével - bárki megtekintheti. A vizsgateremben egyszerre legfeljebb annyi fő vizsgázó tartózkodhat, amennyi még nem zavarja egymást a felkészülésben. Közülük szóban egyszerre legfeljebb a kérdező tanárok számával megegyező személy vizsgázhat.

8.9. Az írásbeli és a szóbeli elméleti vizsgarészek értékelése során a vizsgák eredményét az osztályozói ívre és a vizsgalapra feljegyzett osztályzattal (1-től 5-ig) kell minősíteni. Az értékeléstől függően 2-től 5-ig osztályzattal megfeleltnek, illetve 1-es osztályzattal nem megfeleltnek tekinthető az értékelés. Írásbeli teszt esetén %-os arányok is megadhatók, amelyeket azonban minden esetben 1-től 5-ig osztályzatra kell átszámolni.

8.10. A vizsgát követően a vizsgabizottság összegzi a gyakorlati, az írásbeli- és a szóbeli vizsgák eredményeit. A vizsga eredményét „Eredményes” vagy „Eredménytelen” minősítéssel kell ellátni. Csak az a vizsgázó kaphat „Eredményes” minősítést és képzési bizonyítványt, aki mindhárom vizsgarészből külön-külön legalább 2-es értékű osztályzattal megfelelt a vizsgán. Az „Eredménytelen” minősítés esetén javítóvizsgára egy alkalommal van mód.

8.11. A képzés és a vizsga eredményes teljesítéséről a vizsgaszervező a Hatóság által megadott és jelen dokumentum mellékletét képező minta alapján készíti elő a képzési bizonyítványt (Kr. 38. § (4) bekezdés). A képzési bizonyítvány aláírója a vizsgabizottság elnöke, és a vizsgaszervezőintézmény vezetője vagy a vizsgaszervező intézmény vezetője által delegált személy.

9. A vizsga teljesítéséről szóló képzési bizonyítvány kiadásának feltételei

9.1. A képzési bizonyítvány kiállításának és megszerzésének a feltétele a képesítő képzésen való részvétel és a vizsga „Eredményes" minősítéssel történő teljesítése a hatósági jellegű képzés vizsgabizottsága előtt (NGMr. 34. §).

9.2. A vizsgaszervezőnek az „Eredményes" minősítéssel vizsgázók számára a vizsga napját követő 15 (tizenöt) napon belül a vizsgázó rendelkezésére kell bocsátania a jelen dokumentum mellékletében szereplő mintának megfelelően kiállított képzési bizonyítványt (Kr. 38. § (4) bekezdés).

9.3. A kiállított képzési bizonyítványon szereplő dátum a vizsga napjának a dátuma, a képzési bizonyítvánnyal betöltött munkakörök betöltése 5 évenként továbbképzéshez kötött, melynek eredményes elvégzéséről a továbbképzést záró vizsga szervezője továbbképzési igazolást állít ki (Kr. 36. § (1) bekezdés).

9.4. A továbbképzési igazolás a szakterület szerinti szakképesítést igazoló bizonyítvánnyal együttesen jogosít a képesítés szakterülete szerint műszaki biztonság szempontjából jelentős munkakörök betöltésére (NGMr. 34. § és Kr. 36. §).

10. A vizsga végrehajtásához szükséges személyi és tárgyi feltételek

10.1. A vizsgaszervezéssel és a vizsgáztatással kapcsolatos kérdések rendezése érdekében a képesítő képzés szervezője és a vizsgaszervező szerződést köthet. A képzést szervező és a vizsgaszervező hatósági jóváhagyást tartalmazó engedélyei nem helyettesítik a felek közötti szerződéses megállapodást.

10.2. A vizsga részletes szabályait a vizsgaszervező vizsgaszabályzatban rögzíti, és gondoskodik a vizsga lebonyolítását meghatározó módszertani útmutató elkészítéséről, a vizsgakérdések összeállításáról, valamint azok bejelentéséről a Hatóságnak (Kr. 38. § (2) bekezdés).[4]

10.3. A képzést követő vizsga megtartását a hatósági jellegű képzés felügyeletét ellátó Hatóság által kijelölt szervezetek végezhetik. (Kr. 39. § (1) bekezdés). A képesítő képzés szervezők a képzést követő vizsga megtartását a Hatóság által a képesítő képzést lezáró vizsga megtartására kijelölt szervezetektől kérhetik (Kr. 39. § (4) bekezdés).

10.4. A vizsgaszervező jóváhagyási engedély iránti kérelmét a Hatóság bírálja el (Kr. 13. § (3) bekezdés k) és h) pont). A Kr. 35. § és az NGMr. 34. §-a által előírt munkakörök betöltéséhez kötelező szakmai képesítő képzést követő vizsga megtartásában való közreműködés jóváhagyására vonatkozó engedély - adott képzési területre - annak a szervezetnek adható, amely (Kr. 39 § (2) bekezdés)

> a) rendelkezik jogosultsággal a nemzetgazdasági miniszter hatáskörébe tartozó szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeiről szóló miniszteri rendelet szerinti „Gépészet" szakmacsoportba vagy a nemzeti fejlesztési miniszter ágazatába tartozó szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeiről szóló miniszteri rendelet szerinti „Gépészet" szakmacsoportba tartozó szakképesítések bármelyikének megszerzését biztosító képzés szervezésére;

[4] A vizsgaszervező vizsgaszabályzatát a jelen dokumentum alapján készíti el. A vizsgaszabályzat a vizsgaszervezőnek a továbbképzés szervezővel való együttműködését érintően további szabályokat és előírásokat is tartalmazhat.

b) a képzési terület tekintetében biztosítja olyan vizsgáztató személy közreműködését, aki szakirányú felsőfokú végzettséggel és a képzés célja szerinti szakterületen legalább öt év gyakorlattal rendelkezik;

c) a képzési terület tekintetében nem minősül képzésszervezőnek;

d) nyilatkozik, hogy a képzésszervezővel együttműködik a vizsga megszervezésében és lebonyolításában.

10.5. Az országosan egységes követelményrendszer érvényesítése érdekében a hatóság javasolhatja a már korábban szakmai képesítő képzést követő vizsga megtartásában való közreműködés jóváhagyására vonatkozó engedély módosítását.

10.6. A hatósági jellegű képesítő képzés során vizsgáztató (írásbeli vizsga értékelője, szóbeli vizsga kérdező tanára) az lehet, aki szakirányú felsőfokú végzettséggel és a képesítő képzés célja szerinti szakterületen legalább 5 év gyakorlattal rendelkezik (Kr. 39. § (2) bekezdés b) pont).

10.7. Az vizsgabizottság elnökének a kijelölését a képzés szervező a vizsgaszervezőtől legalább 8 nappal (nyolc nappal) a vizsga tervezett időpontja előtt kéri. A képesítő képzést lezáró vizsga megtartására történő Kr. 39. § (4) bekezdés szerinti kérésében a képzés szervezője értesíti

a) a vizsgaszervezőt a tervezett vizsga szakterületéről, helyszínéről és időpontjáról,

b) elektronikusan szerkeszthető formában átadja a vizsgaszervezőnek a képzés egyes témaköreinek megnevezését és időbeosztását, a képesítő képzéshez kapcsolódó szóbeli és írásbeli vizsgakérdéseket[5] tartalmazó javaslatát,

c) megadja a vizsgaszervezőnek az oktatók (előadók) illetve kérdező tanárok nevét és elérhetőségét,

d) elektronikusan szerkeszthető formában átadja a vizsgaszervezőnek, a vizsgán résztvevők tervezett névsorát, egyéb az együttműködésük keretében kialakított igazolásokat.

10.8. A vizsgaszervező a vizsga kezdőnapját, tartamát és helyszínét a Hatóság részére a vizsga kezdőnapját megelőzően legalább 1 nappal írásban vagy elektronikusan bejelenti (Kr. 38. § (2) bekezdés).

10.8.1. A vizsgaszervező az alábbi adatok elektronikus megküldésével értesíti a Hatóságot

a) a vizsga szakterülete, kezdőnapja, kezdő időpontja és helyszíne,

b) a vizsgabizottság tagok és a vizsgáztatók megnevezése,

c) az elfogadott vizsgakérdések, és

d) egyéb általa szükségesnek ítélt igazolások.

10.8.2. A képesítő képzés szervező bejelentéseit a Hatóság által rendszeresített

„**BFKH - MMFF - MFO - 015 - Képzés és vizsga bejelentése**”

e-nyomtatványon nyújtja be a Hatóságnak.

10.9. A vizsgaszervező a vizsgáról vizsgajegyzőkönyvet köteles vezetni. A vizsga jegyzőkönyve tartalmazza a vizsga során keletkező dokumentumokat, különösen az elkészített vizsga lebonyolítását meghatározó módszertani útmutatót (a vizsgabizottság tagjai és a vizsgáztatók megnevezésével), az összeállított vizsgakérdéseket.

10.10. A vizsga szervezője az általa kiállított és visszavont (érvénytelenített) képzési bizonyítványokról nyilvántartást vezet, és biztosítja a nyilvántartás naprakész voltát (Kr. 38. § (5) bekezdés).

[5] A vizsga szakmai tartalmát a képesítő képzés szervezőnek a Hatóság szakmai honlapján közzétett tájékoztató alapján elkészített, a Hatóság által jóváhagyott képzési programja alapvetően meghatározhatja.

10.11. A vizsgaszervező a képesítő képzés szervezőjétől kapott értesítés dokumentumait, a vizsgajegyzőkönyvet, a kiállított képzési bizonyítványok másolatait és a vizsgán keletkezett egyéb vizsgaszervező által a vizsga megfelelőségének az igazolásához szükségesnek ítélt dokumentumokat legalább 5 évig köteles megőrizni és az ellenőrzés során a Hatóság számára bemutatni, illetve rendelkezésre bocsátani.

11. A vizsgához kapcsolódó egyéb speciális feltételek és ezek biztosításának módja

11.1. A képesítő képzést követő vizsga megtartásában való közreműködés jóváhagyására vonatkozó kérelmeket a Kr. 13. § (3) bekezdés h) és k) pontjában kapott felhatalmazás alapján a Hatóság, az adott képzési területre külön-külön bírálja el (Kr. 39. § (2) bekezdés).

11.2. A Hatóság a jóváhagyási engedélyezési eljárást az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) szabályai szerint folytatja le.

11.3. A képesítő képzést követő vizsga megtartásában való közreműködésre a Hatóság által kijelölt szervezetek jogosultak (Kr. 39. § (1) bekezdés).

11.4. Szakmai képesítő képzést követő vizsga megtartását csak olyan a felnőttképzésről szóló törvény szerinti - a képzés célja szerinti „Gépészet” szakmacsoportba tartozó - szakterületi felnőttképzési tevékenység végzésére szóló engedéllyel rendelkező szervezet végezhet, amely a képzési terület tekintetében nem minősül képzésszervezőnek (Kr. 39. § (2) a) és c) pont).

11.4.1. A vizsgaszervező hatósági jóváhagyás iránti kérelme tartalmazza

a) a vizsgaszervező nyilatkozatát arról, hogy a képzési terület tekintetében biztosítja olyan vizsgáztató személy közreműködését, aki szakirányú felsőfokú végzettséggel és a képzés célja szerinti szakterületen legalább 5 év gyakorlattal rendelkezik,

b) a vizsgaszervező nyilatkozatát arról, hogy a képzés szervezőjével együttműködik a vizsga megszervezésében és lebonyolításában, és

c) a vizsgaszervező jelen dokumentum alapján elkészített vizsgaszabályzatát.

11.5. A szakterületenként külön-külön elbírált hatósági jóváhagyások megadásuk napjától számított időbeli hatálya 3 év (Kr. 39 § (3) bekezdés).

11.6. A vizsgaszervező a képesítő képzéseket követő vizsgák megtartásában való közreműködésre vonatkozó jóváhagyás iránti kérelmét a Hatóság BFKH - MMFF - MFO – 006 számú szakmai honlapján közzétett e-nyomtatvány elektronikus benyújtásával kérelmezheti.

11.7 A kitöltött e-nyomtatvány kérelmet és annak mellékleteit a Hatóság részére hivatali tárhelyen (hivatali kapun) keresztül az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (a továbbiakban: E-ügyintézési tv.) előírása szerint kell benyújtani. A kérelmek elektronikus benyújtását az E-ügyintézési tv. 9. § (1) bekezdés aa) alpontja írja elő. Az Ákr. 46. § (2) bekezdése értelmében a hatóság a kérelmet visszautasíthatja, ha azt nem az előírt formában terjesztették elő.

11.8 A vizsgaszervező jóváhagyási engedély kérelem hivatali tárhelyen keresztüli benyújtásának módjáról a Hatóság szakmai honlapján a http://mkeh.gov.hu/E-ugyintezes/eNyomtatvanyok címen részletes tájékoztatást található. Ugyanezen a címen találhatók a vizsgaszervező által a hatósági eljárások során az E-ügyintézési tv. előírásainak megfelelően alkalmazandó

a) „**BFKH – MMFF – MFO – 006 – hatósági jellegű képesítő és továbbképzéseket lezáró / követő vizsgák megtartásának / megtartásában való közreműködésének hatósági jóváhagyására vonatkozó engedélyek kiadásához**”,

b) „**BFKH – MMFF – MFO – 015 – Képzés és vizsga bejelentése**”, és a

c) „**BFKH – MMFF – 023 – Általános űrlap**”

e-nyomtavány űrlapok is.

11.9. A feltételeknek megfelelő kérelmező és kérelem esetén a hatósági jellegű képzés felügyeletét ellátó hatóság jóváhagyja, nyilvántartásba veszi a vizsgaszervezőt és a szakmai honlapján közzéteszi a vizsgaszervező nevét, elérhetőségét és szakterületét.

11.10. Az Ákr. 99. §-a alapján a Hatóság ellenőrzi a jogszabályban foglalt rendelkezések betartását, valamint a végrehajtható döntésben foglaltak teljesítését. Az Ákr. 101. § (1) bekezdés a) pontja szerint, ha a Hatóság jogsértést tapasztal, megindítja az eljárást. Amennyiben a hatóság az ellenőrzés eredményeként megállapítja, hogy a jóváhagyás egy vagy több feltétele nem teljesül, érvényteleníthet az adott vizsga eredményeit, helyesbítő intézkedéseket rendelhet el, és törölheti a vizsgaszervezőt a nyilvántartásból.

11.10.1. A Hatóság képviselője jogosult a képzési, vizsgáztatási tevékenységet előzetes bejelentés nélkül is ellenőrizni.

KÉPZÉSI BIZONYÍTVÁNY MINTA

…….. ……..

törzskönyvi szám bizonyítvány száma

B I Z O N Y Í T V Á N Y

…….

aki …….……..……..…. születési helyen, ….…… év ……..…. hó …..... napján született,

anyja neve ……

Nevezett a 213/2019. (VIII. 27.) Korm. rendelet hatálya alá tatozó hatósági jellegű

……

képesítő képzésen részt vett és szakképesítést nyert a ……..…

…… vizsgaszervező, engedélyszáma …….. vizsgabizottsága előtt.

A képesítő képzés szervezőjének a neve …….

és a képzési program engedélyszáma ……..

Kelt ……..,……

A munkakör betöltéséhez öt évente kötelező a továbbképzés.

…… PH ……..…….

szakmai vizsgabizottság elnöke vizsgaszervező képviselője